

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Oudestraat 6-8 Bakel

Rapportnummer 17-0401

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Oudestraat 6-8 Bakel

Februari 2018

Rapportnummer: 17-0401

In opdracht van: Bergs Advies

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: K.S. Haan MSc

Auteur: K.S. Haan MSc

Kwaliteitscontrole: E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora.....	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Kevers en weekdieren	14
4.2.4	Vissen	15
4.2.5	Reptielen en amfibieën	15
4.2.6	Vogels	18
4.2.7	Zoogdieren.....	19
5	Conclusies	22
	Geraadpleegde bronnen	25
	Bijlagen	
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om zes varkenstallen te slopen en om op de naastliggende landbouwgrond twee woningen te realiseren. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

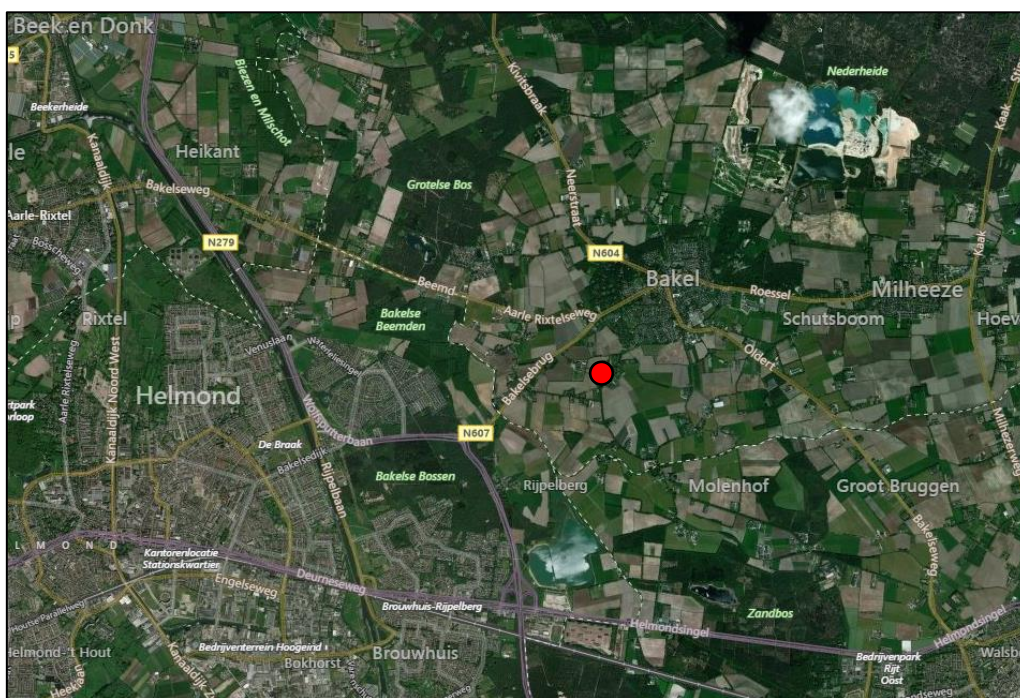
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten zuidenwesten van het dorp Bakel, aan de Oudestraat. Het plangebied wordt omsloten door landbouwgrond, bebouwing en bomenhagen.

Het plangebied bestaat uit landbouwgrond, kale grond waar recentelijk (circa twee weken voor het veldbezoek) een bosschage is gekapt en zes varkenstallen. Tussen de varkenstallen ligt gras en staan dode struiken. In het plangebied liggen twee stapels hout afkomstig van de gekapte bosschage. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het plangebied. De sloten die grenzen aan het plangebied staan droog.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 7 & 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1: Ligging plangebied (rode stip) in wijde omgeving (bron: Bing Maps)

Figuur 2: Ligging plangebied (rood omlijnd) (bron: Google Maps)

Foto 1: noordten plangebied (locatie nieuwe woningen)

Foto 2: te slopen varkensstallen

Foto 3: sloot noordoosten plangebied

Foto 4: sloot noordgrens plangebied

Foto 5: grasland noorden plangebied

Foto 6: zuidgrens plangebied

Foto 7: stronken in het westen van het plangebied

Foto 8: materiaal en vegetatie tussen twee schuren

Foto 9: nest merel (tussen schuren)

Foto 10: binnenkant varkensstallen

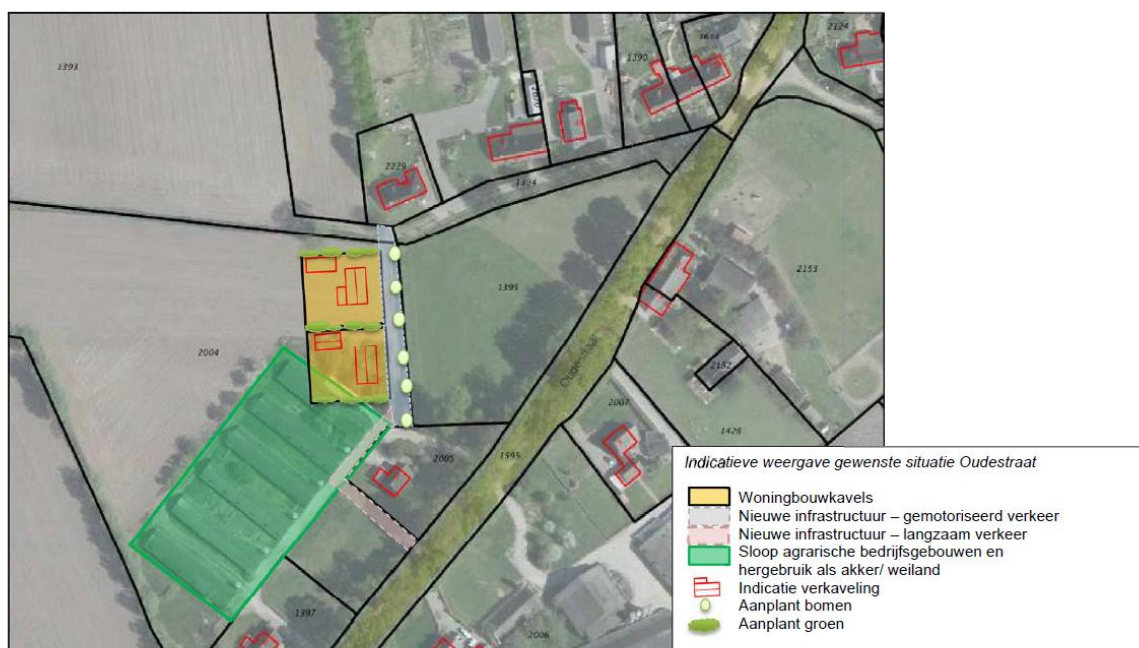
Foto 11: materiaal in plangebied

Foto 12: dakbedekking varkensschuren

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens de varkenstallen aan de Oudestraat 6 tot 8 te Bakel te slopen en om ten noorden van deze stallen twee woningen te realiseren. Ook wordt er een geasfalteerde weg vanuit het noorden langs de twee woningen gerealiseerd. Het grootste gedeelte van de locatie van de te slopen varkenstallen wordt opnieuw ingericht als akker/weiland. In figuur 3 is de indicatieve weergave van de gewenste situatie te zien.

Figuur 3: Voorgenomen plannen (bron: Bergs Advies)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, verspreidingsatlas.nl, Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van hollen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 30 januari 2018 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, matige wind (3 bft) en circa 7 °C.

4 Natuurwaarden

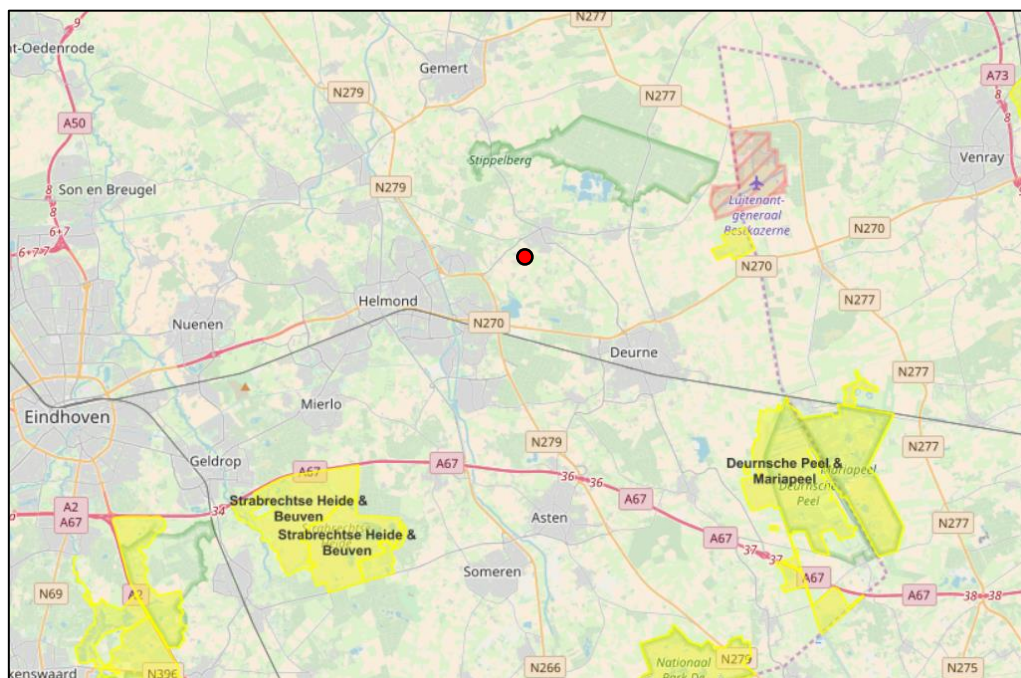
4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 7 kilometer afstand ten oosten van het plangebied ligt, zie figuur 5. Dit betreft De Bult, onderdeel van het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel. De ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden is weergegeven in figuur 4.

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten de Natura 2000-gebieden ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (minimaal 7 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

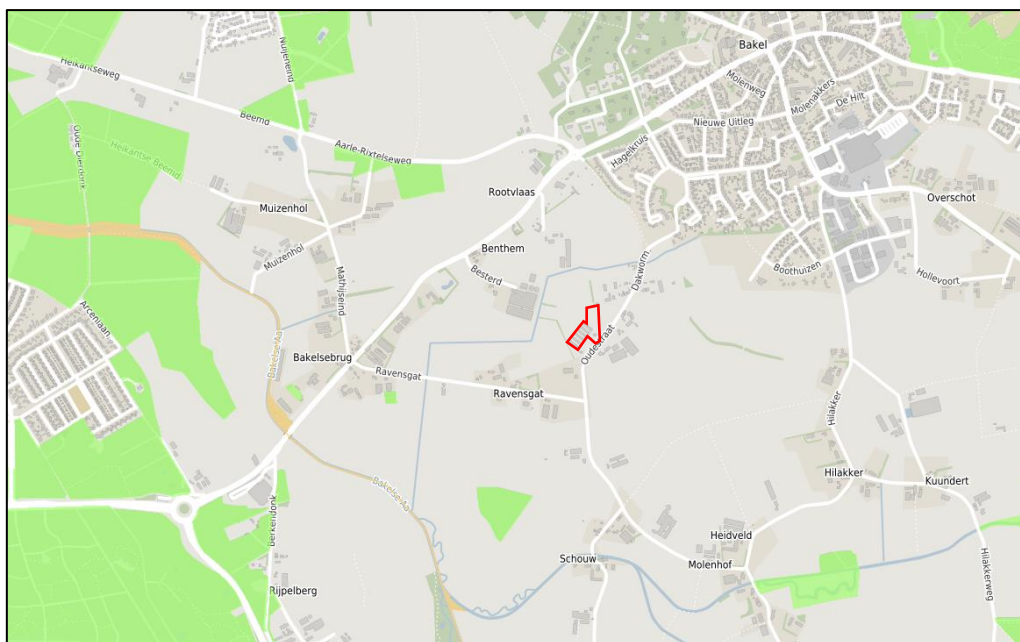
Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (gele vlakken) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant NNB genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de natuurbeheerplankaart van de kaartbank op de website van de provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied op circa 500 meter afstand ligt van het provinciaal

deel van het NNB (natuurnetwerk Brabant). De ligging van het NNB ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (rood vlak) ten opzichte van het aangrenzende NNB (provinciaal deel, groen vlak) (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op 500 meter afstand van het NNB (provinciaal deel). Doordat het plangebied buiten het NNB is gelegen, is geen sprake van oppervlakteverlies. Vanwege de relatief grote afstand tot het NNB is het redelijkerwijs uit te sluiten dat als gevolg van de voorgenomen plannen de natuurkwaliteit van het NNB zal verslechteren. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (minimaal 7 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Vanwege de afstand tot het NNB is het redelijkerwijs uit te sluiten dat als gevolg van de voorgenomen plannen de natuurkwaliteit van het NNB zal verslechteren. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Volgens de gegevens van de NDFF komt binnen een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied groot spiegelklokje en naaldenkervel (beide §3.3 wn) voor. Drijvende waterweegbree en kruipend moerasscherm (beide §3.2 wn) komen op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied voor volgens gegevens van de NDFF. Het plangebied bestaat uit grasland, kale grond en bebouwing met enkele vlierstruiken erlangs. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat binnen het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor bovenstaande beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor het voorkomen van beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Volgens de gegevens van de NDFF, Vlindernet.nl en Dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) komen op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoorten grote vos en kleine ijsvogelvlinder (beide §3.3 wn) voor. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied komen volgens bovenstaande bronnen de beschermde vlindersoorten bruine eikenpage, kommavlinder en teunisbloempijlstaart (alle §3.3 wn) voor.

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikte voortplantingsbiotopen aanwezig zijn en/of specifieke waardplanten ontbreken voor bovenstaande en andere soorten beschermde vlinders. Het is zodoende redelijkerwijs uit te sluiten dat beschermde vlindersoorten voorkomen in het plangebied.

Volgens de gegevens van de NDFF, libellennet.nl en waarneming.nl komen binnen een straal van één kilometer afstand van het plangebied de beschermde libellensoorten beekrombout en gewone bronlibel (alle §3.3 wn) voor. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens bovenstaande bronnen de beschermde libellensoorten bosbeekjuffer (§3.3 wn) en gevlekte witsnuitlibel (§3.2 wn) voor.

Volgens gegevens uit de bovenstaande bronnen komen op een afstand van vijf tot tien kilometer de beschermde libellensoorten speerwaterjuffer en gaffellibel (beide §3.2 wn) voor.

Bovenstaande libellensoorten zijn afhankelijk van de aanwezigheid van oppervlaktewater en vinden vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied dus geen geschikt biotoop. Doordat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied ontbreekt ook voor andere beschermde libellensoorten geschikt habitat in het plangebied. Het voorkomen van beschermde soorten libellen is derhalve uit te sluiten.

Conclusie

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikte voortplantingsbiotopen aanwezig zijn en/of specifieke waardplanten ontbreken voor beschermde vlindersoorten. Het is zodoende redelijkerwijs uit te sluiten dat beschermde vlindersoorten voorkomen in het plangebied.

Vanwege het ontbreken van (nabijgelegen) oppervlaktewater vormt het plangebied geen geschikt biotoop voor beschermde libellensoorten, waarmee de aanwezigheid van beschermde libellensoorten kan worden uitgesloten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komt op een afstand van 10 tot 25 kilometer van het plangebied de beschermde keversoort vliegend hert (§3.3 wn) voor.

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor vliegend hert. Deze soort is afhankelijk van rottend eikenhout, aanwezig in oude eiken of eikenhakhout, wat niet aanwezig is in het plangebied. De aanwezigheid van vliegend hert kan hiermee worden uitgesloten.

Voor de overige beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever; zijn vanuit de NDFF en EIS Nederland geen recente verspreidingsgegevens bekend. Deze soorten zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 wn) zijn afhankelijk van grote wateren. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied worden uitgesloten.

De beschermde weekdieren platte schijfhoren en Bataafse stroommossel (beide §3.2 wn) zijn ook afhankelijk van oppervlaktewater. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan het voorkomen van beschermde weekdieren in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 *Vissen*

Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komt volgens bovenstaande bronnen de beschermde vissoort grote modderkruiper (§3.3 wn) voor. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan het voorkomen van deze en andere beschermde vissoorten in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater vormt het plangebied geen geschikt biotoop voor beschermde vissoorten, waarmee de aanwezigheid van beschermde vissoorten kan worden uitgesloten.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit de verspreidingskaart amfibieën van Nederland 2015 van de website van het netwerk ecologische monitoring, gegevens van RAVON, 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en de NDFF blijkt dat binnen een kilometer van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, Alpenwatersalamander en vinpootsalamander (alle §3.3 wn) voorkomen. Op een afstand van één tot vijf kilometer komen volgens gegevens uit de bovenstaande bronnen de beschermde amfibieënsoorten heikikker, poelkikker, knoflookpad en rugstreeppad voor (alle §3.2 wn).

Het plangebied is vanwege de afwezigheid van oppervlaktewater ongeschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. De aanwezigheid van knoflookpad in het plangebied is uit te sluiten vanwege het ontbreken van (nabijgelegen) poelen, meanders, vennen en andere middelgrote wateren.

Poelkikker leeft vooral in vennen en hoogveenputten en heeft een voorkeur voor de landschapstypen heide en hoogveen, maar komt echter ook voor in landschapstypen stad & dorp en ruderaal terrein (Creemers, 2009). De sloot op meer dan 100 meter ten westen van het plangebied biedt mogelijk geschikt voortplantingsbiotoop. Ook de poelen langs de Bakelse Aa op 750 meter ten zuiden van het plangebied bieden mogelijk voortplantingsbiotoop voor de poelkikker. Het is daarom voor deze soort niet uit te sluiten dat het plangebied als land- en overwinteringsbiotoop gebruikt wordt.

Het plangebied bestaat vrijwel geheel uit grasland en er is geen oppervlaktewater aanwezig. Hiermee ontbreken zandige terreinen met hoge dynamiek die noodzakelijk zijn als leefgebied voor de rugstreeppad. Ook in de nabije omgeving is voor deze soort geen geschikt leefgebied aanwezig. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soort in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Heikikker komt voor in vochtige gebieden als hoog- en laagvenen, moerassen en overstromingsgebieden met een voorkeur voor voedselarm water. Daarnaast is de heikikker een cultuurvliesende soort die nauwelijks wordt aangetroffen rond bebouwing, wegen en intensief gebruikt agrarisch landschap (Creemers et al. 2009). Vanwege de droogstaande sloten en het agrarische karakter van de nabije omgeving en is voorkomen van heikikker in het plangebied uit te sluiten.

Alpenwatersalamander komt vooral voor in de buurt van bos en houtwallen. Deze soort kan echter in verscheidene soorten oppervlaktewater voortplantingsbiotoop vinden. Dit maakt dat de sloot op meer dan 100 meter ten westen van het plangebied en de poelen langs de Bakelse Aa op 750 meter ten zuiden van het plangebied mogelijk geschikt zijn als voortplantingswater. Het is daarom voor deze soort niet uit te sluiten dat het plangebied als land- en overwinteringsbiotoop gebruikt wordt.

Vinpootsalamander is in Nederland kritisch ten aanzien van het leefgebied. Daarnaast is de vinpootsalamander een cultuurmijdende soort en komt nauwelijks voor in agrarisch gebied en steden en dorpen (Creemers et al. 2009). Vanwege het agrarische karakter van het plangebied en nabije omgeving is het redelijkerwijs uit te sluiten dat deze soort het plangebied als overwinteringsgebied gebruikt.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de algemeen voorkomende, minder kritische amfibieënsoorten bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als landhabitat en overwinteringsbiotoop.

Volgens de gegevens van RAVON, de NDFF en waarneming.nl komt op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde reptielensoort levendbarende hagedis (§3.3 wn) voor. Volgens gegevens uit de bovenstaande bronnen komen op een afstand van één tot vijf kilometer de beschermde reptielensoorten zandhagedis (§3.2 wn) en hazelworm (§3.3 wn) voor.

Levendbarende hagedis en hazelworm komen voor op structuurrijke plekken in bossen, heideterreinen, schraal grasland en houtwallen. Vanwege het ontbreken van deze biotopen in en om het plangebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat levendbarende hagedis en hazelworm in het plangebied voorkomen.

Het leefgebied van zandhagedis bestaat voornamelijk uit droge heideterreinen met veel structuurvariatie en open zandige plekken. Deze biotopen ontbreken

in het plangebied. Derhalve is de aanwezigheid van zandhagedis in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

Effectbeoordeling

De stapels hout en materialen tussen de schuren in het plangebied zijn geschikt om te dienen als landhabitat en overwinteringshabitat voor de gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander, bruine kikker, poelkikker en Alpenwatersalamander. Vanwege de recentelijke kap van de bomen in het plangebied is het niet aannemelijk dat deze stapel hout momenteel als overwinteringsplaats worden gebruikt. Het verwijderen van de overige materialen in het plangebied kan echter tot gevolg hebben dat het land- en overwinteringshabitat van de amfibieën wordt verstoord en dat mogelijk individuen worden gedood. Vanwege de aanwezigheid van bomen en struiken langs de droogliggende sloot ten zuiden van het plangebied blijft er voldoende, even geschikt overwinteringsbiotoop over in de nabije omgeving.

Mitigerende maatregelen

Voor de amfibiesoorten gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander en bruine kikker geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet nodig voor deze soorten mitigerende maatregelen te nemen.

Voor de poelkikker en Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Vanwege de recentelijke kap zullen de stapels hout momenteel niet als overwinteringsplaats worden gebruikt. Zolang deze stapels voor de overwinteringsperiode van bovenstaande soorten worden verwijderd, zal er geen negatief effect optreden ten aanzien van deze soorten. Voor de overige materialen geldt dat deze niet tijdens de overwinteringsperiode voor poelkikker mogen worden verwijderd. Voor poelkikker geldt een overwinteringsperiode van half oktober tot en met half april (Kennisdocument Poelkikker, BIJ12)

De Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland.

Voor het zorgvuldig handelen dient de volgende periode en werkwijze te worden gehanteerd:

- + Het uitvoeren van graafwerkzaamheden op locaties waar tabel-2 soorten amfibieën voorkomen vindt plaats in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart.

Conclusie

De amfibiesoorten gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander en bruine kikker (§3.3 wn) gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied en overwinteringshabitat. Voor deze amfibiesoorten geldt een vrijstelling van de

verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet nodig voor deze soorten mitigerende maatregelen te nemen.

Poelkikker en Alpenwatersalamander gebruiken het plangebied mogelijk ook als land- en overwinteringshabitat. Voor de poelkikker en Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Zolang de stapels hout voor de overwinteringsperiode van bovenstaande soorten worden verwijderd, zal er geen negatief effect optreden ten aanzien van deze soorten. Voor de overige materialen, is het noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren buiten de periode dat deze amfibieën hun overwinteringshabitat gebruiken. Voor poelkikker geldt een overwinteringsperiode van half oktober tot en met half april (Kennisdokument Poelkikker, BIJ12). Voor Alpenwatersalamander geldt dat graafwerkzaamheden uitgevoerd moeten worden buiten de overwinteringsperiode (november – half maart).

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn zwarte kraai, houtduif, merel en vink waargenomen in het plangebied. Op een nest tussen de stallen is een merel waargenomen. In de takkenbos in het plangebied is een vink waargenomen.

Er zijn in het plangebied geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen. In de nabije omgeving zijn in 2015 en 2016 wel waarnemingen gedaan van steenuil, roek, gierzwaluw en buizerd. Roek en buizerd vinden vanwege het ontbreken van bomen in het plangebied geen nestgelegenheid in het plangebied. De gebouwen in het plangebied zijn voor gierzwaluw te laag om als nestgelegenheid te dienen. De varkenstallen zijn vanwege de beperkte ingangen ongeschikt om als nestgelegenheid te dienen voor steenuil.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig. Daarnaast blijft na de werkzaamheden in het plangebied foerageer- en broedgebied aanwezig. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en struiken niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt

echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en struiken niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle §3.2 wn) voorkomen in de bredere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat de zuidgrens van het plangebied, vanwege de bomen en beplanting langs de droogstaande sloot, geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. In de daken van de varkensstallen zit vanwege de golfplaten en de balken eronder een flinke ruimte tussen de platen en de rest van het dak. Dit resulteert in een dak met te veel klimatologische beperkingen om als kraam-, paar- of winterverblijf voor vleermuizen te kunnen dienen. De stallen hebben derhalve geen belang voor de lokale populaties van de te verwachten vleermuissoorten. Daarnaast zijn er in het plangebied geen grote bomen aanwezig die als verblijfplaats kunnen dienen.

Overige zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een straal van één kilometer van het plangebied bever (§3.2 wn), bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, vos en diverse algemene muizensoorten (alle §3.3 wn) voorkomen. Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens de NDFF wezel en wild zwijn (§3.3 wn) voor. Volgens de gegevens van de NDFF komen op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied steenmarter en waterspitsmuis (alle §3.3 wn) voor.

Van bunzing, das, eekhoorn, konijn, vos en steenmarter zijn geen nesten of holen waargenomen in het plangebied. Het is derhalve redelijkerwijs uit te

sluiten dat vaste verblijfplaatsen van deze dieren in het plangebied aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn in het grasland en in de sloot ten noorden van het plangebied muizenholen waargenomen. Het is daarom niet uit te sluiten dat algemene muizensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Wezel is afhankelijk van voldoende dekking. Vanwege de open ligging van de muizenholen in het plangebied kan worden uitgesloten dat vaste verblijfplaatsen van wezel in het plangebied aanwezig zijn.

Het plangebied kan deel uitmaken van het (grotere) leefgebied van bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, vos en diverse algemene muizensoorten, wezel en steenmarter.

Vanwege het ontbreken van stromend water kan de aanwezigheid van bever en waterspitsmuis in het plangebied worden uitgesloten.

Vanwege het ontbreken van bos en akker in (de nabijheid van) het plangebied kan de aanwezigheid van wild zwijn in het plangebied worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

De zuidgrens van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling, het slopen van de stallen en het bouwen van de woningen zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied, aangezien de begroeiing aan de zuidgrens van het plangebied blijft staan. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden.

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, vos, diverse algemene muizensoorten, wezel en steenmarter. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten.

Het is niet uit te sluiten dat algemene muizensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Met de voorgenomen werkzaamheden kunnen deze verblijfplaatsen worden verstoord of vernietigd.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn uit te sluiten. Het plangebied biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het plangebied kan leefgebied vormen van bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, vos, diverse algemene muizensoorten, wezel en steenmarter. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig

in de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten.

Het is niet uit te sluiten dat algemene muizensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Voor algemene muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (minimaal 7 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Vanwege de afstand van het plangebied tot het NNB is het redelijkerwijs uit te sluiten dat als gevolg van de voorgenomen plannen de natuurkwaliteit van het NNB zal verslechteren. De voorgenomen plannen zullen niet leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Een samenvatting van de conclusies is weergegeven in tabel 1 op pagina 25.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. In het plangebied en direct daar omheen blijft voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageer- en broedgebied van vogels.

Als het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig in het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het zuidelijke deel van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn uit te sluiten. Het plangebied biedt geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Poelkikker gebruikt het plangebied mogelijk als leefgebied en overwinteringshabitat. Vanwege de recentelijke kap zullen de stapels hout momenteel niet als overwinteringsplaats worden gebruikt. Zolang deze stapels voor de overwinteringsperiode van bovenstaande soorten worden verwijderd, zal er geen negatief effect optreden ten aanzien van poelkikker. Voor de overige materialen geldt dat deze niet tijdens de overwinteringsperiode (half oktober – half april) mogen worden verwijderd. Vanwege de aanwezigheid van bomen en struiken langs de droogliggende sloot ten zuiden van het plangebied blijft er voldoende, even geschikt overwinteringsbiotoop over in de nabije omgeving.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

De amfibiesoorten gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander en bruine kikker gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied en overwinteringshabitat. Voor deze amfibiesoorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet nodig voor deze soorten mitigerende maatregelen te nemen.

Ook de Alpenwatersalamander gebruikt het plangebied mogelijk als land- en overwinteringshabitat. Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Vanwege de recentelijke kap zullen de stapels hout momenteel niet als overwinteringsplaats worden gebruikt. Zolang deze stapels voor de overwinteringsperiode van Alpenwatersalamander worden verwijderd, zal er geen negatief effect optreden ten behoeve van deze soorten. Voor de overige materialen geldt dat deze niet tijdens de overwinteringsperiode mogen worden verwijderd. Alpenwatersalamander is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soorten gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Vereniging Stadswerk Nederland. Vanuit deze gedragscode geldt voor Alpenwatersalamander dat graafwerkzaamheden uitgevoerd moeten worden buiten de overwinteringsperiode (november – half maart).

Het plangebied kan leefgebied vormen van bunzing, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, vos en diverse algemene muizensoorten, wezel en steenmarter. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten.

Het is niet uit te sluiten dat algemene muizensoorten vaste verblijfplaatsen hebben in het plangebied. Voor algemene muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene amfibieënsoorten	§3.3 wn	Landhabitat en winterhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Alpenwatersalamander	§3.3 wn	Landhabitat en winterhabitat	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Materiaal in het plangebied niet verplaatsen tussen november en half maart (m.u.v. de stapels hout, deze mogen dit jaar tot november 2018 worden verwijderd)
Poelkikker	§3.2 wn	Landhabitat en winterhabitat	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Materiaal in het plangebied niet verplaatsen tussen half oktober en half april (m.u.v. de stapels hout, deze mogen dit jaar tot half oktober 2018 worden verwijderd)
Vogels	§3.1 wn (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Vleermuizen	§3.2 wn	Foerageergebied	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 wn	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Algemene muizensoorten	§3.3 wn	Leefgebied en verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Kennisdocument Poelkikker. Versie 1.0 Juli 2017. BIJ12
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 25-01-2018
- + NNN, <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, 25-01-2018
- + <http://www.netwerkecoologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Noord-Brabant/600901/CVDR600901_1.html, 25-01-2018
- + Beschermde soorten NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 29-01-2018 14:01:27
- + Ecologie Heldenbok, Ministerie van Economische Zaken, <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/heldenbok-cerambyx-cerdo>, 30-01-2018
- + Ecologie Juchtleerkever, Ministerie van Economische Zaken, <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/juchtleerkever-osmoderma-eremita>, 30-01-2018
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellenet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.